

Forfatter: Paul Ries

Titel: Udrag fra Anders Bording

Citation: Paul Ries: "Anders Bording", i Paul Ries: *Anders Bording*. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-authors-bording-p-shoot-idm140720156835632.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Anders Bording

Ingen af Bordings digte er politiske i den forstand, at de tager politiske problemer op til debat. Noget sådant ville under de givne omstændigheder hverken have været muligt eller tilrådeligt i det lutherske kongerige, men ikke blot fordi myndighederne ikke tolererede noget sådant. Det, der i sidste instans forhindrede en sådan debat, var, at tidens politiske system i sin grundvold var religiøst, og at man derfor ikke kunne 'censurere' om politiske forhold uden samtidig at underminere denne grundvold og dermed både Guds og kongens autoritet. I det katolske Europa mente man fortsat, at Guds autoritet på jorden lå i hænderne på hans to repræsentanter, den verdslige fyrste, der forhandlede med og var ansvarlig overfor sine undersåtter, og den sakrale pave, som undersåtterne skyldte ubetinget lydighed, fordi han havde sin magt direkte fra Gud. Men i de lande, hvis fyrster havde fulgt Luthers lære ved reformationen, var der i politisk teori og praksis sket det, at fyrsten havde afløst paven som kirkens overhoved, hvilket åbnede muligheden for i det mindste i teorien at sammensmelte de to tidligere autoriteter til en, den sakrale fyrste. I løbet af det 16. århundredes ideologiske magtkamp i Danmark-Norge havde de lutherske ideologer sejret og derpå sikret deres position ved en kirkelovgivning, der knæsatte deres lære som den eneste tilladte, og som indpodedes alle undersåtter fra vugge til grav, og selv før adelsvældet led sit afgørende politiske nederlag, lærte og prædikede teologerne, at al verdslig magt lå i kongens hånd, og at den lå der så meget sikrere, som det var Gud selv, der havde lagt den der.